

Museu del Disseny

Exposicions permanents

Museu del Disseny
de Barcelona

Ajuntament de
Barcelona

Benvinguts!

El Museu del Disseny de Barcelona és **el museu de les arts de l'objecte i del disseny de la ciutat**. Reuneix en un mateix espai les col·leccions històriques d'arts decoratives, arts tèxtils i d'indumentària i arts gràfiques, les col·leccions de disseny de producte, gràfic i de moda del segle XX i XXI, i la col·lecció d'arts contemporànies d'autor.

El denominador comú de les col·leccions és l'objecte i tot el que significa o ha significat i ha aportat: des de la seva concepció, creació i producció fins al seu ús segons el temps i la societat, tant en l'etapa artesanal i preindustrial com en la industrial o la digital.

El museu conserva un fons de més de 70.000 objectes. Les arts decoratives abracen des del segle IV fins a l'actualitat, amb col·leccions úniques i de ressò internacional, com ara els teixits medievals, el vidre català esmaltat del segle XVI o la ceràmica de l'Alcora, entre d'altres. Aquestes arts de l'objecte enllacen amb les col·leccions de disseny del segle XX-XXI d'una manera natural. La majoria són o han estat «objectes per viure», és a dir, propis de la vida quotidiana, personal o col·lectiva.

Alhora, les col·leccions històriques d'arts decoratives es vinculen també de manera lògica amb les denominades arts contemporànies d'autor, aquelles expressions artístiques que adopten tècniques tradicionals, com ara la ceràmica, el vidre o l'esmalt.

Alhora el museu impulsa una reflexió crítica sobre quina ha de ser l'aportació real del disseny a la societat del segle XXI a través d'un ampli programa d'exposicions temporals i d'activitats, així com dels recursos oferts pel Centre de Documentació al servei de la recerca i difusió del coneixement.

Quatre exposicions permanents i molt més

Us convidem a conèixer una part d'aquestes col·leccions a través de quatre exposicions que proposen diversos itineraris a través de més de 2.000 objectes del segle IV fins a l'actualitat.

1

**Del món al museu.
Disseny de producte,
patrimoni cultural**

Espremedora *Citromatic MPZ-2*, 1970
Gabriel Lluelles Rabadà, Dieter Rams

2

**Extraordinàries!
Col·leccions d'arts
decoratives i arts d'autor
(segles III-XX)**

Tocador, 1902
Joan Busquets i Jané

3

**El cos vestit.
Siluetes i moda
(1550-2015)**

Cotilla,
1770-1780

4

**Dissenyes o treballes?
La nova comunicació visual.
1980-2003**

Cartell, 1982
Javier Mariscal

1

Del món al museu. Disseny de producte, patrimoni cultural

En gairebé tot el que fem al llarg del dia utilitzem un o més objectes. Si volem seure utilitzem una cadira, per fer la bugada una rentadora, per veure'ns-hi encenem un llum..., objectes de múltiples dissenys i funcions que ens han acompanyat al llarg de la vida i que ens mostren que a mesura que el món canvia també ho fan els objectes. Com és, doncs, que uns determinats objectes i no d'altres passen a formar part de la col·lecció del Museu? Cadascuna de les peces exposades són considerades una mostra representativa del disseny del seu temps, de les diverses aportacions materials i tècniques proposades pels seus autors, així com del seu ressò sociocultural. El disseny de producte és un dels nostres grans patrimonis culturals. Perquè quan posem la mirada en Barcelona o en Catalunya, ara o d'aquí a uns anys, només podrem entendre com vam viure si coneixem aquells objectes que vam tenir al nostre costat, alguns d'ells avui patrimoni del Museu.

Referència

Alguns objectes sobresurten per la seva significació, d'altres per la rellevància històrica o sociocultural. Són els exponents, les icones més representatives d'una època o d'un moment àlgid del disseny. També hi ha els prototipus, els primers models dels dissenyadors, mentre que d'altres estan personalitzats segons el gust del client o les seves necessitats personals. Fins i tot n'hi ha de capdavanters, els que, per primera vegada, aporten una solució original que els destaca de la resta.

Exponents Objectes que ens remetent a una època, un estil o un moment àlgid del disseny i n'han esdevingut les icones més representatives.

Prototipus Model original o prototipus dels objectes seriatos que és valorat com a primera intenció o idea de l'autor.

Personalitzats Objectes encarregats i dissenyats especialment per a una destinació concreta que, posteriorment, poden haver estat produïts en sèrie.

Capdavanters Objectes que per primera vegada aporten una solució que els fa sobresortir entre els seus predecessors.

Materialitat

Materials i tècniques són els elements bàsics amb què els dissenyadors desenvolupen els seus projectes.

De l'elaboració artesana a l'alta a tecnologia, conceben els objectes amb materials tradicionals o amb d'altres que no s'havien emprat mai abans amb la mateixa finalitat. Els procediments que utilitzen per elaborar-los, les aportacions o les noves prestacions acaben definint el producte final.

Innovadors Objectes que aporten noves solucions en introduir nous materials a funcions de sempre.

Artesanals Objectes producte de materials i tècniques artesanals actualitzades, dotats d'un caràcter contemporani.

Versàtils Objectes que permeten que l'usuari els adapti a les seves necessitats específiques i que adquireixen una personalitat distinta segons els diferents usos.

Desafiadors Objectes que comporten nous reptes constructius, especialment els que afronten un desafiament a les lleis de l'equilibri i de l'estàtica.

Ergonòmics Objectes que s'adapten especialment a les característiques físiques del cos de l'usuari i li permeten assolir la màxima eficàcia possible.

Funcionals Objectes amb un valor utilitari i pràctic que contribueix a facilitar el funcionament de la vida quotidiana.

Context

Quan la societat accepta els objectes, sovint perduren dins del mercat. Alguns reben premis per la seva qualitat i d'altres són reconeguts per haver esdevingut símbols d'una època o d'un esdeveniment concret. També n'hi ha que són populars gràcies a la seva funcionalitat o aspecte, i darrerament, molts d'ells per la seva sostenibilitat en pro d'un consum més racional.

Reconeguts Objectes que han estat distingits amb algun premi nacional o internacional en reconeixement de la seva qualitat.

Populars Objectes d'èxit, sobretot per la bona relació qualitat-preu, i d'altres adreçats a sectors més específics, que han perviscut en el mercat durant dècades.

Ecodisseny Objectes de disseny sostenible que afavoreixen un consum racional d'energia i que solen tenir en compte l'impacte de la seva producció i ús en el medi ambient.

Evocadors Redissenyos d'altres objectes del passat, reals o de ficció, o bé objectes de caràcter humorístic, d'estètica pop, crítics amb el món del disseny o volgutament de "contradisseny".

Del món al museu.
Disseny de producte, patrimoni cultural

Referència

1. Exponents

Setrilleres, 1961
Rafael Marquina Audouard
Donació Nani Marquina, 1994

2. Prototipus

Cadira *BKF*, 1938
Grupo Austral: Antoni Bonet
Castellana, Juan Kurchan
i Jorge Ferrari-Hardoy
Donació Victòria Bonet, 1994

3. Capdavanters

Batedora *Minipimer*
MR1, 1959
Gabriel Lluelles Rabadà
Donació Carmen Barreda, 1994

4. (a l'índex)

Espremedora
Citromatic MPZ-2, 1970
Gabriel Lluelles Rabadà,
Dieter Rams
Donació Gabriel Lluelles
Rabadà, 1994

Materialitat

5. Versàtils

Bicicleta *Orbea Grow 2*, 2011
Àlex Fernández Camps
Donació A. Fernández Camps,
2012

Context

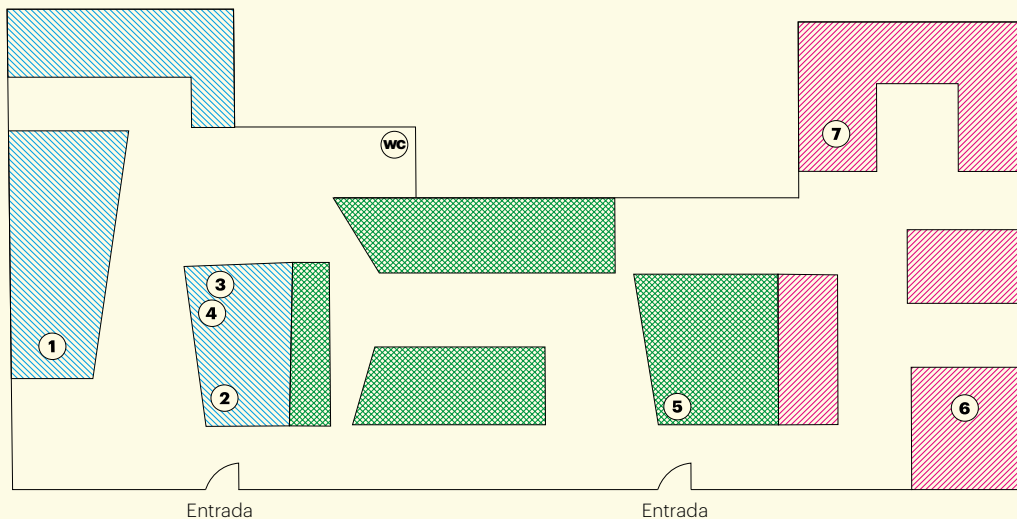

6. Populars

Llum de peu *TMC*, 1960
Miguel Milá
Donació família Campi Valls, 1994

7. Evocadors

Cadira *Garriri*, 1987
Javier Mariscal
Donació Akaba SA, 1999

1

2

3

6

7

5

2

Extraordinàries! Col·leccions d'arts decoratives i arts d'autor (segles III-XX)

Aquesta exposició proposa un recorregut cronològic, del segle III al segle XX, entre les diverses col·leccions conservades al museu, de ceràmica, teixits, mobiliari, vidre, miniatures, rellotges, papers pintats i altres objectes. Aquesta disposició destaca el valor de les col·leccions alhora que permet establir diferents relacions entre elles.

Al llarg del recorregut una trentena de peces singulars per diferents motius, que constitueixen un repàs sintètic i lliure de la història de les arts decoratives a Catalunya, hi estableixen un diàleg. D'altra banda, algunes de les col·leccions i les peces exposades han estat molts anys allunyades del públic.

En arribar al primer terç del segle XX, l'exposició s'introdueix en les anomenades arts d'autor, com el vidre, la ceràmica, l'esmalt i la joieria, creacions amb nom propi i majoritàriament d'artistes catalans.

Resultat de donacions i adquisicions a ciutadans, col·leccionistes i artistes, aquesta exposició esdevé així un homenatge al col·leccionisme que ha contribuït a configurar el gran patrimoni artístic de Barcelona.

Col·leccions

Les diferents col·leccions es poden seguir reunides tipològicament però exposades cronològicament, des de la més antiga, els teixits coptes del segle III, fins a la més recent del primer terç del XX, els papers pintats.

Això permet destacar el sentit global de les arts de l'objecte, presentar les col·leccions unes al costat de les altres i realçar el valor de cada una per si mateixa. A més, dóna peu a fixar l'atenció en la producció, els materials, l'ús o la funció, sense oblidar el paper d'objectes de col·leccionisme.

Aquestes col·leccions, notables pel volum, la singularitat i la qualitat, recullen objectes que han estat en gran part "objectes per viure", propis, doncs, de la vida quotidiana, i que ens evoquen certes maneres de viure. Propers o llunyans, procedeixen sobretot de notables col·leccions barcelonines dels segles XIX i XX. Noms com ara Pascó, Cabot, Gómez Novella, Plandiura, Rocamora, Muntadas, Estany, Roviralta o Amades, entre altres, són els fonaments del patrimoni que avui constitueix el Museu del Disseny de Barcelona.

Peces singulars

Els museus de les arts de l'objecte en conserven de dos tipus. D'una banda, els que, classificats per tipologies, matèries o llocs de producció, acostumen a formar part de sèries o col·leccions. De l'altra, els que solen formar part de conjunts propis d'un estil o un ambient, entre els quals sol haver-ne de singulars.

Alguns són singulars perquè són peces úniques o perquè no en queden d'altres d'equivalents. Altres perquè el material o la tècnica constructiva són excepcionals. Altres perquè són exponents notables d'una cultura o una època. O altres també per la procedència, ja que sovint són encàrrecs d'institucions, associacions, famílies nobles o benestants a grans artífexs o tallers de renom.

Al llarg de l'exposició de les col·leccions, una trentena de peces sobretot de procedència catalana, ordenades també cronològicament del segle XI al primer terç del XX, les acompanyen, oferint una ràpida i sintètica lectura de la història de les arts decoratives.

Arts d'autor

Al segle XX les arts de l'objecte enceten una nova via: el món del "nom propi", de les anomenades arts d'autor contemporànies, generalment obres úniques o realitzades en petites sèries.

Al mateix moment de la progressiva desaparició de la tradició artesanal i el desenvolupament del disseny, la creació artística esborra les fronteres i els artistes esdevenen lliures per explorar els més diversos camins. La ceràmica, el vidre, l'esmalt, la joieria, etc., són expressions artístiques de tècniques seculares que al segle XX donen pas a objectes d'art amb personalitat pròpia.

A Catalunya les arts decoratives i aplicades, molt ben representades a partir del modernisme i impulsades pel noucentisme, han estat conreades des d'aleshores per gran nombre d'artistes i artífexs, i han assolit un renom internacional.

Extraordinàries!

Col·leccions d'arts decoratives i arts d'autor (segles III-XX)

Col·leccions

1. Caixa amb calaixos
El Naixement i l'Epifania
Barcelona, 1525-1550
2. Ventall plegable de país,
França, c.1867
Donació Manuel Rocamora

Peces singulars

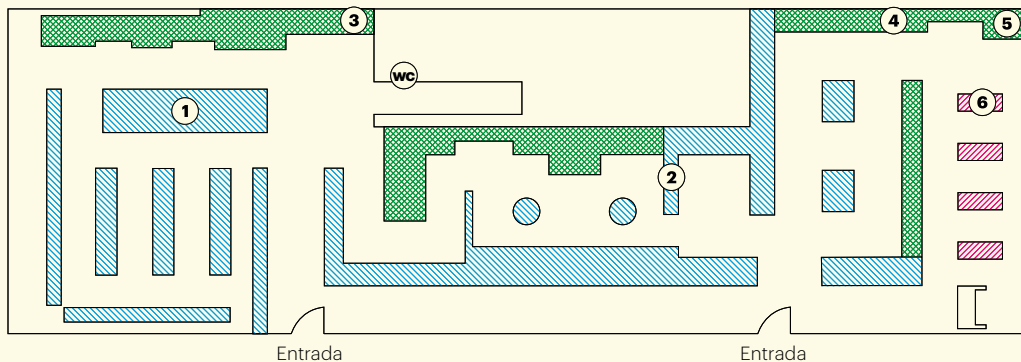

3. Plafó *La xocolatada* (detall)
Barcelona, 1710
Llegat Joaquim de Càrcer, 1923
4. (a l'índex)
Tocador
Barcelona, 1902
Joan Busquets i Jané
5. Paravent *La Creació*
Barcelona, 1929
Ramon Sarsanedas
i Francesc d'A. Galí

Arts d'autor

6. Got, plat, 1929
Xavier Nogués
amb Ricard Crespo
Llegat Santiago Espona, 1958

1

2

6

3

5

3

El cos vestit. Siluetes i moda (1550-2015)

Des de l'antiguitat els humans han alterat la forma i l'aparença del seu cos amb pentinats, joies, tatuatges i, sobretot, mitjançant el vestit.

Les diferents maneres de vestir-se tenen a veure amb els codis morals, socials i estètics de cada època. La moda imposa canons de bellesa i les siluetes i els volums es modifiquen: la natura deixa pas a l'artifici. El vestit canvia les proporcions i modifica la relació de la persona respecte de l'espai i dels altres individus.

L'exposició El cos vestit explica com el vestit modifica l'aparença del cos mitjançant unes accions que tendeixen a comprimir-lo i alliberar-lo alternativament, des del segle XVI fins avui dia.

Àmbits de l'exposició

Espai 1: 1550-c. 1920

El cavaller i el cortesà

El vestit comprimeix el cos,
1550–1789

Vestit i Revolució

El cos s'allibera, 1789–1825

Dames etèries

El vestit infla el cos, 1825–1845

Els burgesos mudats

Exageració dels volums,
1845–1868

L'època del polissó

L'important és al darrere,
1868–1888

Belles en forma de "S"

El vestit deforma el cos,
1888–1910

Espai 2: 1920-2015

El vestit ensenya el cos

Fora cotilles!
1910–1930

Alta costura

La silueta artificial,
1930–1960

Prêt-à-porter

El cos es mostra,
1960–1990

Dissenyadors versus globalització

El vestit perfila, embolica
o ensenya el cos,
1990–2015

Estructures interiors

Elements amagats a l'interior
del vestit que ajuden a crear
siluetes i volums.

El vestit modifica l'aparença del cos

Amplia

Crea volum mitjançant
estructures interiors o bé
amb teixits rígids i amples,
que el separen del cos.

Eixamplen la figura
de la cintura als peus:
guardainfantes, enagos,
mirinyacs i polissons.

Embolcallen i amplien
la silueta: xals i capes.

Redueix

Minva les formes naturals
del cos, especialment el tòrax
i la cintura.

Comprimeixen el tors:
Cotilles, gipons, sostenidors
i cinturons.

Allarga

Estira la imatge perquè el cos
sembli més alt.

Prolonguen la figura: sabates
de talons i plataformes,
pentinats, barrets i vestits amb
cues llargues.

Perfila

Ressegueix les formes del
cos sense modificar-lo.

Marquen la silueta: mitges,
guants, bodis i samarretes
de gènere de punt i teixits
elàstics.

Destapa

Insinua la silueta, mostra
cames i braços i ensenya
la pell.

Revelen la figura: teixits
transparentes; vestits curts,
sense mànigues i escotats.

El cos vestit. Siluetes i moda (1550-2015)

Espai 1: 1550-c. 1920

1.
Vestit de cort
França, C. 1760
Donació Manuel Rocamora, 1969

2.
Vestit
Barcelona, 1850-1855
Donació Manuel Rocamora, 1969

Espai 2: 1920-2015

3.
Vestit
Anita Monrós
Barcelona, 1926
Donació Manuel Rocamora, 1969

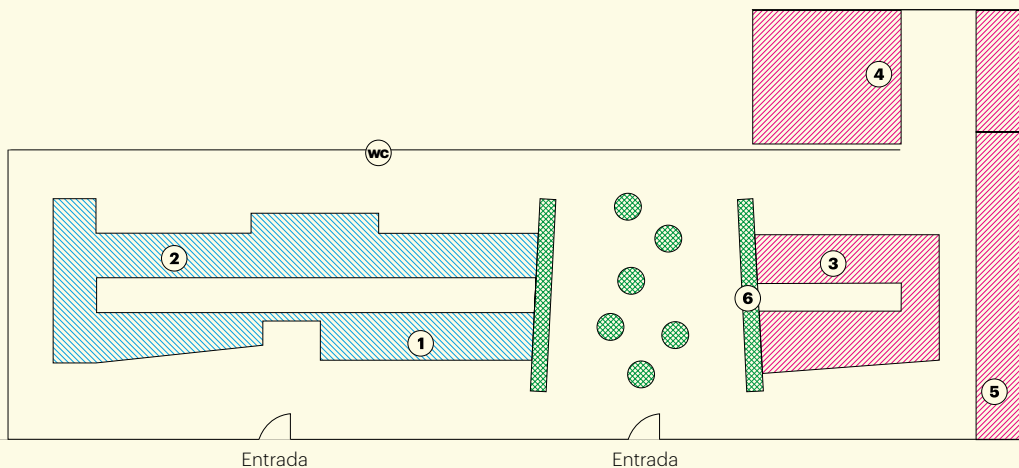
4.
Vestit *Col·lecció tardor-hivern*,
1956-1957
Cristóbal Balenciaga
Paris, 1956
Donació AEPFQ, Sra. Azañón
de Aguirre, 1981

5.
Vestit *España*,
Sybilla
Madrid, 1992

Estructures interiors

6. (a l'índex)
Cotilla, 1770-1780
Donació Ricardo Torres Reina,
1935

5

2

3

1

4

4

Dissenyes o treballes? La nova comunicació visual. 1980-2003

Les dècades de 1980 i 1990 van ser un moment estel·lar per al disseny gràfic. Després de la mort de Franco, amb la integració plena a Europa i l'establiment de la democràcia, els dissenyadors van tenir l'oportunitat de participar en un procés de creació i transformació de la imatge de les institucions públiques, les organitzacions privades i les empreses. Va ser una època de vitalitat extraordinària, d'eufòria i celebració, descrita com «el boom del disseny». Alimentat en gran manera pel suport institucional i els mitjans de comunicació, aquest boom ens va deixar una expressió que es va fer cèlebre i que reflectia la seva popularitat: «Dissenyes o treballes?». Però els dissenyadors gràfics, lluny de tota frivolització, dissenyaven i treballaven intensament, com es pot comprovar si s'analitza aquell moment, en què el disseny va començar a tenir més presència social. Amb la irrupció de l'ordinador Macintosh i l'arribada del nou mil·lenni van sorgir noves perspectives i especialitats. Els nostres dissenyadors gràfics van aconseguir consolidar-se i projectar-se internacionalment mentre començaven a enfrontar-se amb nous reptes, com el de la sostenibilitat, la sobrecàrrega informativa o el creixent multiculturalisme de les nostres societats.

Àmbits de l'exposició

80's

El boom del disseny gràfic

El moment de canvi social i modernització tant d'institucions com d'empreses va implicar nous reptes professionals i més visibilitat per als dissenyadors.

Compromís polític i social

Instaurada la democràcia, els dissenyadors van crear la imatge de partits polítics, associacions i nombroses reivindicacions socials.

Cultura, una explosió de vitalitat

Es va produir una renovació de l'alta cultura i una explosió de la cultura popular. Van ser els anys de la Movida Madrileña, en què la música, el cinema i l'edició van esdevenir protagonistes.

Nova imatge, nova comunicació

Amb la normalització de la vida política i l'ingrés d'Espanya a la Comunitat Econòmica Europea el 1986, institucions i empreses van redefinir la seva comunicació, i el disseny corporatiu va rebre un gran impuls.

Barcelona 92, avantguardista i mediterrània

El disseny gràfic dels Jocs Olímpics va transmetre la identitat de Barcelona. El Cobi va destacar pel seu caràcter rupturista i va aconseguir una gran popularitat.

Entre Sevilla i Madrid

L'Exposició Universal de Sevilla i Madrid Capital Europea de la Cultura van formar part de la política de

modernització i projecció internacional d'Espanya.

Comunicar el disseny

Les institucions públiques i les associacions professionals van organitzar exposicions internacionals per promocionar el disseny, mentre sorgien publicacions especialitzades.

90's – 2003

Més que un boom

L'ordinador Macintosh va entrar als estudis de disseny gràfic en un període de crisi econòmica però, també, de consolidació de la professió.

Noves tecnologies i experimentació

L'ús del Mac va impulsar l'experimentació formal, que va tenir un acolliment especial en la cultura més transgressora i la música electrònica. Així mateix, va facilitar el disseny de noves tipografies.

La professió es consolida

Malgrat la crisi del 1993, que va afectar greument el disseny, aquesta professió es va anar consolidant. Es van crear institucions, i les associacions professionals van seguir actives.

Projecció internacional

Alguns dissenyadors, el treball dels quals s'havia donat a conèixer internacionalment en la dècada anterior, van continuar la seva projecció exterior i fins i tot van obrir estudis a l'estranger.

El retorn de la gràfica social

La sida, el desastre ecològic causat per l'enfonsament del petrolier Prestige a Galícia o la guerra de l'Iraq van ser causes que van mobilitzar els dissenyadors entre el final dels anys noranta i el 2003.

2003: l'Any del Disseny

L'Any del Disseny va substituir la Primavera del Disseny (1991-2001) per «donar a conèixer la nova forma d'entendre la creació i el disseny».

En pantalla

La informatització del disseny va impulsar l'avançament de la gràfica en moviment, que va trobar el seu lloc en el cinema, la televisió i a Internet.

Gràfica audiovisual

En les dècades de 1980 i 1990, es va crear i renovar la identitat dels canals de televisió.

Títols de crèdit

El procés de modernització del cinema espanyol va conduir a un nou disseny de títols de crèdit.

Webs

L'arrencada del disseny web es va produir a Espanya a partir del 1996.

Interactius

El disseny d'interactius es va iniciar de manera tímida en editorials educatives i museus.

Dissenyes o treballes?

La nova comunicació visual. 1980-2003

80's

1. Cartell, *Busco mare*, 1980
Jaume Bach i Pilar Villuendas
Donació Pilar Villuendas, 2016
2. Portada del maxisingle *Selector de frecuencias* d'Aviador Dro, 1982
Montxo Algora
3. Cartell *Tintin a Barcelona*, 1984
Peret (Pere Torrent)
Donació Peret, 2018
4. Bossa de la botiga Vinçon, 1989
Pati Núñez
Donació Fundació Comunicació Gràfica
5. (a l'índex)
Cartell Carnaval, 1982
Javier Mariscal
Donació Fundació Comunicació Gràfica

90's

6. Revista-objecte *Cave Canis*, 1997
Claret Serrahima
Donació Claret Serrahima
7. Cartell de la pel·lícula *Todo sobre mi madre*, 1999
Oscar Mariné
Donació Oscar Mariné, 2018
© Oscar Mariné, VEGAP, Barcelona, 2018
8. Coberta de llibre de la col·lecció *Pensamiento contemporáneo*, 1989
Mario Eskenazi
Donació Mario Eskenazi, 2018
9. Cartell *No a la guerra*, 2003
Isidro Ferrer
Donació Isidro Ferrer, 2016

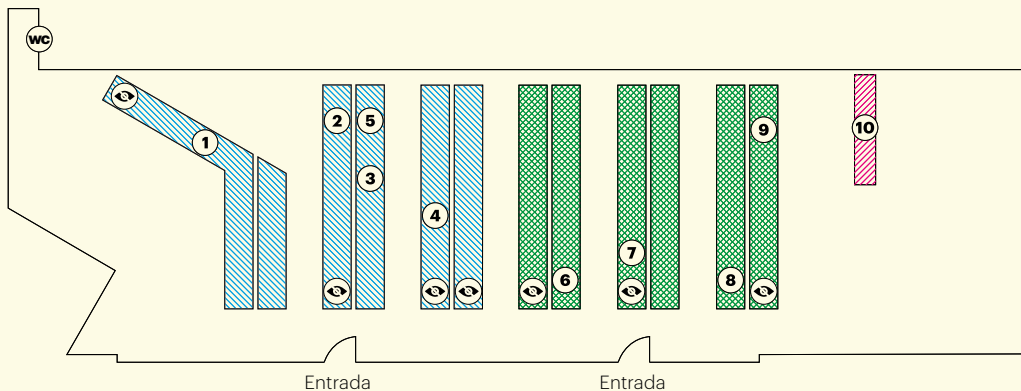
En pantalla

10. Fotograma de *geoPlaneta tv*, 2001
ZeligStudio
Donació Ana Zelich, 2018

Làmines adaptades per a persones amb discapacitat visual a tota l'exposició.
Descarregar l'aplicació **WHERIS LINKS** a App Store (IOS) o Google Play (Android).

1

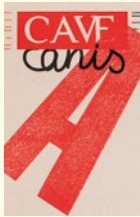
3

9

8

6

10

7

2

4

Activitats

Activitats familiars

Tallers creatius per a tota la família els dissabtes i diumenges. Informació i reserves al nostre web.

Visites guiades per a grups

Visites comentades a les exposicions permanents del Museu. Cal fer reserva prèvia. Preu visita: 60€/grup. Idiomes: català, castellà, anglès.

Activitats adaptades

Visites i tallers per a col·lectius en situació de vulnerabilitat a preus reduïts a través d'Apropa Cultura. (www.apropacultura.cat)

Activitats per a escoles

Programa d'activitats escolars per a educació infantil, educació primària, ESO, batxillerat i cicles formatius. Cal fer reserva prèvia.

Informació i reserves

Tel. 932 566 801
(de dl. a dv., de 10 a 13 h;
dj. de 15 a 17.30 h).

Centre de Documentació (Biblioteca i Arxiu del museu)

Planta -1

Espai de consulta especialitzat per a l'estudi, la recerca o la pràctica del disseny. Accés lliure i gratuït. Servei de wifi gratuït.

Serveis complementaris

Accés a llibres de tendències, guies de colors, bases de dades especialitzades. Quota anual: 50€.

Horari Centre de Documentació

Dt. i dc., de 10 a 20 h;
dj., de 15 a 20 h;
dv., de 10 a 15 h
Tancat: Agost
Tel. 932 566 830
documentacio.mdb@bcn.cat
twitter.com/dissenydoc

Publicacions

Els catàlegs de les exposicions es poden consultar al Centre de Documentació i adquirir al punt d'informació de l'edifici o a través del nostre web.

Pis-museu de la Casa Bloc, Habitatge 1/11

Visita guiada

Descobreix un símbol de l'arquitectura racionalista a Barcelona.

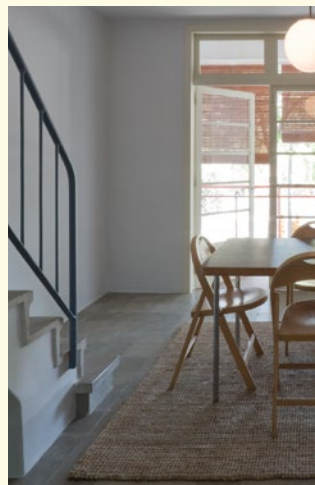
Horari Casa Bloc

Ds., a les 11 h
Durada de la visita: 1 h 30 min.

Preus

Visites individuals: 4 €/persona
Compra per internet.
Visites en grup: 75 €/grup.
Imprescindible reserva prèvia. Informació i reserves al tel. 932 566 801 (de dl. a dv., de 10 a 13 h; dj. de 15 a 17.30 h).

Només és accessible amb cadira de rodes la planta baixa del dúplex.

Amb la col·laboració de:

Membre de:

Museu del Disseny de Barcelona

Pl. de les Glòries Catalanes, 37-38
08018 Barcelona
Tel. +34 932 566 800
museudeldisseny@bcn.cat
museudeldisseny.barcelona.cat

#museudeldisseny

Horari

De dimarts a diumenge,
de 10 a 20 h

Tancat: dilluns (excepte festius),
1 de gener, 1 de maig, 24 de juny
i 25 de desembre.

Museu del Disseny
de Barcelona

Llum de suspensió, 1957
José Antonio Coderch

DL B 12504-2018

museudeldisseny.barcelona.cat

facebook.com/museudeldisseny

twitter.com/museudeldisseny